

Διευκρινιστικές παρατηρήσεις σχετικά με την καταγωγή των Ισαύρων (Μανώλης Καρακώστας, MSc Διοίκησης Επιχειρήσεων, Επαγγελματίας Υγείας - Ερευνητής)

/ [Πεμπτούσια· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=167539>]

Αφού ερευνήσαμε τα στοιχεία για την καταγωγή των Αυτοκρατόρων, είναι απαραίτητο να προβούμε σε μερικές διευκρινιστικές παρατηρήσεις. Η πρώτη έχει να κάνει με τον Λέοντα Γ', που σύμφωνα με τις αναλύσεις και τις μαρτυρίες των ιστορικών είναι συριακής καταγωγής, και δεν υπάρχει λόγος αμφισβήτησης περί αυτού. Όσον αφορά τους Σύριους, αποτελούσαν μεν ξεχωριστό έθνος από τους Έλληνες, είχαν έρθει όμως σε σημαντική επαφή με τον Ελληνισμό,[221] έχοντας στα εδάφη τους και πολλές ελληνικές αποικίες στις οποίες κατοικούσαν Έλληνες.[222] Ας δούμε μια αναφορά του ιστορικού Paul Veyne, που ειδικεύεται στην ιστορία της αρχαίας Ρώμης, για να κατανοήσουμε καλύτερα την κατάσταση, ο οποίος στο έργο του «L'empire gréco-romain» κάνει μνεία σε ορισμένους πάπες

οι οποίοι ήταν Έλληνες, χαρακτηρίζοντας ως Έλληνες και όσους κατάγονταν από την Συρία, λέγοντας πως «από το 678 έως το 752, ένδεκα ποντίφικες στους δεκατρείς θα είναι Έλληνες και θα μιλούν ελληνικά μέσα στο ανάκτορο του Λατερανού».[223] Το χωρίο αυτό αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα για την εισχώρηση της Συρίας στον Ελληνισμό και την σχέση που είχαν οι δύο αυτοί λαοί, αφού ο παραπάνω ιστορικός ταυτίζει τους Σύριους με τους Έλληνες, κάτι που οπωσδήποτε δεν πράττει ασυνείδητα.

Φωτογραφία: Σπύρος Δρόσος

Επίσης, κάποιες σύγχρονες αρχαιολογικές έρευνες ανακάλυψαν στην πόλη Ζεύγμα (πόλη ανατολικά της Γερμανίκειας, ιδρυθείσα υπό του Σελεύκου Α' Νικάτορος) [224] αρχαία ελληνικά ψηφιδωτά, φανερώνοντας με αυτόν τον τρόπο την ύπαρξη και την επιρροή του Ελληνισμού στις περιοχές αυτές,[225] αφού σε όλη την γύρω περιοχή υπάρχουν ελληνικές αποικίες. Για να προσεγγίσουμε όμως το θέμα σε όλες του τις διαστάσεις, συμπληρώνουμε πως η ευρύτερη περιοχή της Γερμανίκειας, η Κομμαγηνή, είχε περάσει εκτός των Ελλήνων στην κατοχή κι άλλων λαών, όπως Αρμενίων και άλλων πληθυσμών,[226] αλλά σίγουρα η επιρροή του Ελληνισμού ήταν μεγαλύτερη, όπως φάνηκε και από τις ανασκαφές. Επομένως, συμπεραίνουμε πως ο Λέων ήταν Σύριος, μετέχοντας στον Ελληνισμό, όσο οι ομογενείς του την εποχή εκείνη, ίσως και ακόμη περισσότερο, αφού από μικρή ηλικία είχε μεταβεί στην Θράκη, αν και δεν ξέχασε τις παραδόσεις του τόπου του, απ' όσο φαίνεται από την άποψή του για το θέμα των εικόνων. Η δεύτερη παρατήρηση είναι σχετική

με τους Ισαύρους, αφού ο Λεόντιος, ένας από τους Αυτοκράτορες που εξετάσαμε είναι ισαυρικής καταγωγής. Οι Ισαυροι είχαν εξελληνιστεί από τους αρχαίους χρόνους,[227, 228, 229] όμως θεωρούνταν έθνος βάρβαρο.[230] Ίσως ο εξελληνισμός τους να μην ήταν καθολικός, τουλάχιστον μέχρι το τέλος των ισαυρικών πολέμων (492 - 497), οπότε ο Λεόντιος ίσως να είχε σχέση με τον Ελληνισμό.

Η ιστορική περίοδος της «εικοσαετούς αναρχίας» με την οποία ασχοληθήκαμε στο παρόν κεφάλαιο, ήταν μια περίοδος συγκρούσεων και αστάθειας. Ο λόγος που κυβέρνησαν αρκετοί μη Έλληνες είναι ότι διάφορες ομάδες ατόμων, ανέβαζαν στον θρόνο άτομα, που τα είχαν με το μέρος τους, για να εξυπηρετηθούν τα συμφέροντά τους, όπως συνέβη για παράδειγμα με τους μονοφυσίτες και τον Φιλιππικό. Τέλος στην περίοδο αυτή έβαλε ο Λέων Γ', ο οποίος έδωσε σπουδαίους και νικηφόρους αγώνες κατά τον Αράβων,[231] αλλά δυστυχώς δημιούργησε μια αισχρή αίρεση, αυτή της εικονομαχίας, η οποία βασάνισε το εσωτερικό του Κράτους καθώς και την Εκκλησία για περισσότερο από έναν αιώνα (726-780 και 813-843).[231] Στο παρόν κεφάλαιο εξετάσαμε δέκα Αυτοκράτορες, εκ των οποίων ένας ήταν Αρμένιος, τέσσερις Σύριοι, ένας Ισαυρος, δύο Έλληνες, ένας Γοτθογραικός, και ο Θεοδόσιος Γ', που είτε ήταν ελληνικής καταγωγής είτε Γοτθογραικός, στην περίπτωση που όντως ήταν γιος του Τιβέριου Γ' Αψίμαρου, αν και κάτι τέτοιο δεν αναφέρεται από τους ιστορικούς της εποχής, που αν ίσχυε δεν θα περνούσε απαρατήρητο.

(συνεχίζεται)

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 221. Peter M., M. G. Akkermans, Glenn M. Schwartz (2003), The Archaeology of Syria: From Complex Hunter-Gatherers to Early Urban Society (ca. 16,000-300 BC), σελ. 388, Cambridge World Archaeology, Cambridge University Press**
- 222. S.C. Hause, W.S. Maltby (2004), Western civilization: a history of European society, σελ. 76, Thomson Wadsworth**
- 223. Paul Veyne (2005), L'empire gréco-romain, Éditions du Seuil, Paris, <http://www.hellinon.net/NeesSelides/NEOTERES/Romaikotita.htm>**
- 224. <http://www.hellinon.net/NeesSelides/NEOTERES/Zevgma.htm>**
- 225. <http://www.sciencealert.com/three-stunning-ancient-greek-mosaics-unearthed-on-the-syrian-border>**
- 226. Encyclopaedia Iranica, “Commagene”, <http://www.iranicaonline.org/articles/commagene-a-portion-of->**

southwestern-asia-minor-modern-turkey-

227. Κ. Παπαρρηγόπουλος (1932), Ιστορία του Ελληνικού Έθνους: από των αρχαιοτάτων χρόνων μέχρι του 1930, προσθήκες, σημειώσεις και βελτιώσεις υπό Παύλου Καρολίδου, τόμος 4, μέρος Β', σελ. 300-302, εκδόσεις Ελευθερουδάκης, Αθήνα

228. Σ.Ι. Καργάκος (2012), Η Αυτοκρατορία της Κωνσταντινουπόλεως, τόμος Β', σελ. 110, εκδόσεις Ι. Σιδέρης, Αθήνα

229. Ηλίας Λάσκαρης (1995), σελ. 179-180

230. Κ. Παπαρρηγόπουλος (1860-1876), σελ. 90

231. Α.Α. Vasiliev (1954), σελ. 293-294, 312